

2 ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.3 FETALNE SMRTI

V poglavju fetalne smrti prikazujemo izide tistih nosečnosti, ki se ne končajo z rojstvom otroka. Podatke o fetalnih smrtih zbiramo v Informacijskem sistemu fetalnih smrti, ki beleži smrti zarodkov in plodov, ki so ob teh dogodkih lažji od 500 gramov in mlajši od 22 gestacijskih tednov. Sem sodijo izvenmaternične nosečnosti, spontani splavi in druge patološke nosečnosti ter umetno izzavane prekinitve nosečnosti (dovoljeni splavi).

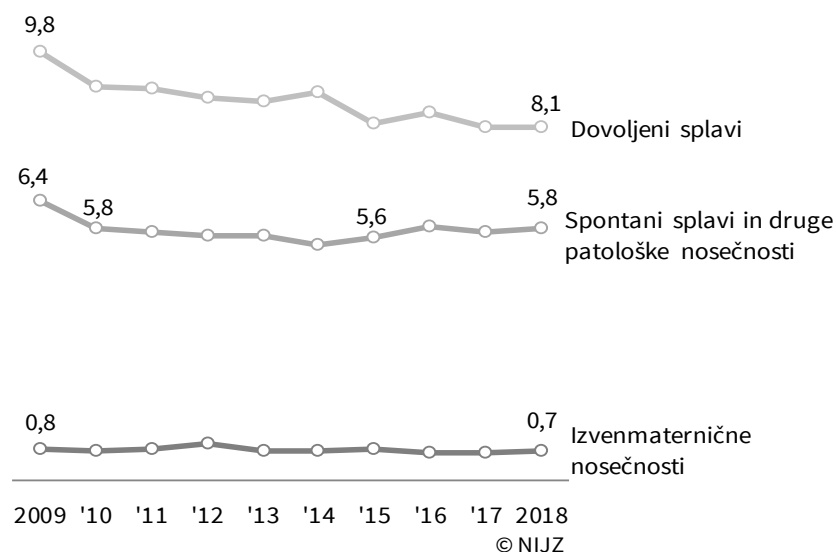
V letu 2018 je bilo v Sloveniji zabeleženih 6.277 fetalnih smrti oziroma 15 primerov fetalnih smrti na 1.000 žensk v rodni dobi. Med njimi je bilo 5 % izvenmaterničnih nosečnosti, 40 % spontanih splavov in drugih patoloških oblik nosečnosti ter 55 % dovoljenih splavov.

Število izvenmaterničnih nosečnosti ter število spontanih splavov in drugih patoloških oblik nosečnosti na 1.000 žensk v rodni dobi je bilo v zadnjem desetletju relativno stabilno. Stopnja dovoljene splavnosti je v tem obdobju upadla z 9,8/1.000 leta 2009 na 8,1/1.000 leta 2018. Največ fetalnih smrti je bilo leta 2018 zabeleženih pri ženskah, starih 30 do 34 let, sledili sta starostni skupini 25–29 ter 35–39 let.

Regijske razlike v dovoljeni splavnosti so v Sloveniji velike, najvišja stopnja dovoljene splavnosti je bila leta 2018 v Pomurski regiji, kjer so zabeležili tudi največ dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih otrok. Najnižja stopnja dovoljene splavnosti in najugodnejše razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je bilo zabeleženo v Primorsko-notranjski regiji. Razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je zadnja leta v Sloveniji ugodnejše od povprečja v EU.

2.3 Slika 1: **Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto**, Slovenija, 2009–2018

na 1.000 žensk 15–49 let

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitvev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

Viri:
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 1: **Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto**, Slovenija, 2009–2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Število										
Dovoljeni splavi	4.718	4.328	4.263	4.106	4.011	4.060	3.682	3.736	3.529	3.474
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	3.108	2.760	2.684	2.625	2.573	2.484	2.515	2.572	2.486	2.484
Izvenmaternične nosečnosti	348	321	344	395	342	330	321	290	288	319
Na 1.000 žensk 15-49 let										
Dovoljeni splavi	9,8	9,0	9,0	8,8	8,7	8,9	8,2	8,4	8,1	8,1
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	6,4	5,8	5,7	5,6	5,6	5,4	5,6	5,8	5,7	5,8
Izvenmaternične nosečnosti	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih	218,0	195,0	196,1	189,3	193,1	195,5	182,4	186,9	177,8	180,5

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je v obdobju 2009–2018 upadlo za 17 %.

2.3 Tabela 2: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2018

	Dovoljeni splavi	Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	Izvenmaternične nosečnosti
Število			
<=19 let ¹⁾	213	21	2
20-24	504	201	27
25-29	706	617	94
30-34	879	719	90
35-39	804	626	85
40-44	339	271	18
45+ ²⁾	29	29	3
SKUPAJ	3.474	2.484	319
Na 1.000 žensk starostne skupine			
<=19 let ¹⁾	4,8	0,5	0,0
20-24	10,4	4,2	0,6
25-29	12,8	11,2	1,7
30-34	13,5	11,0	1,4
35-39	11,0	8,6	1,2
40-44	4,6	3,7	0,2
45+ ²⁾	0,4	0,4	-
SKUPAJ	8,1	5,8	0,7

¹⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.

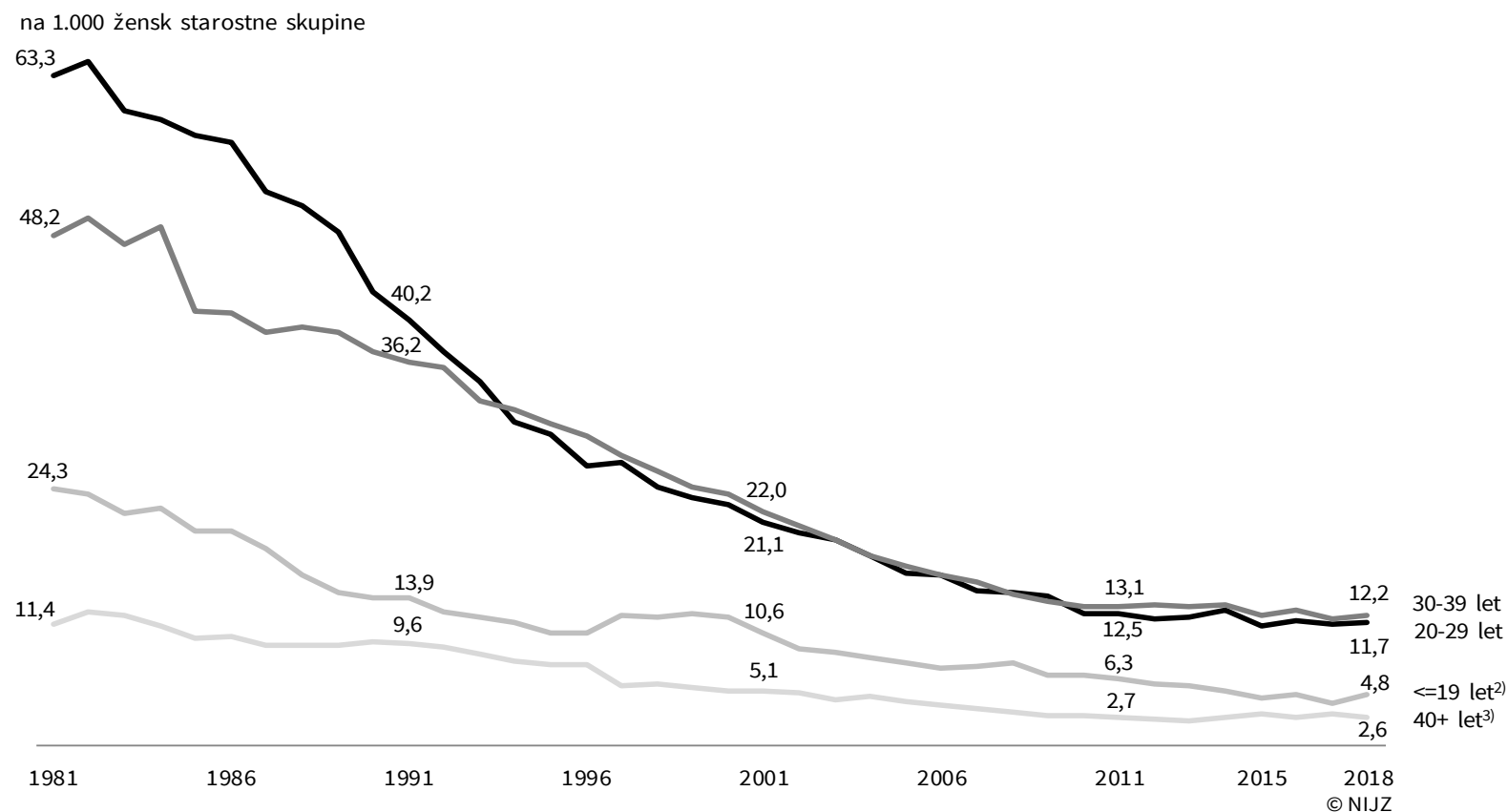
²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 45–49 let.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti

Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Tri izmed štirih fetalnih smrti so bile zabeležene pri ženskah, starih od 25 do 39 let.

2.3 Slika 2: **Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti¹⁾**, Slovenija, 1981–2018

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.

³⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 40–49 let.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Dovoljena splavnost je v zadnjem desetletju upadla pri ženskah vseh starosti, vendar pa v zadnjih letih v nekaterih starostnih skupinah več ne upada.

2.3 Tabela 3: **Dovoljeni splavi** po tednu nosečnosti, Slovenija, 2018

Tedni nosečnosti	Število	%
<=10 tednov	3.136	90,3
11-12	93	2,7
13-16	121	3,5
17-28	74	2,1
Neznano	50	1,4
SKUPAJ	3.474	100,0

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 4: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po številu porodov v anamnezi, Slovenija, 2018

Število porodov	Dovoljeni splavi	Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	Izvenmaternične nosečnosti
0	1.164	1.104	150
1	873	994	120
2	1.045	289	36
3	293	63	9
4 in več	99	33	4
Neznano	0	1	0
SKUPAJ	3.474	2.484	319

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 5: **Povratnice z dovoljenim splavom** po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2018

	Število	% povratnic na vse ženske z dovoljenimi splavi	
<=19 let	10	4,7	
20-24	65	12,9	
25-29	111	15,7	
30-34	135	15,4	
35-39	140	17,4	
40-44	65	19,2	
45+	4	13,8	
SKUPAJ	530	15,3	

© NIJZ

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

REGIONALNE PRIMERJAVE

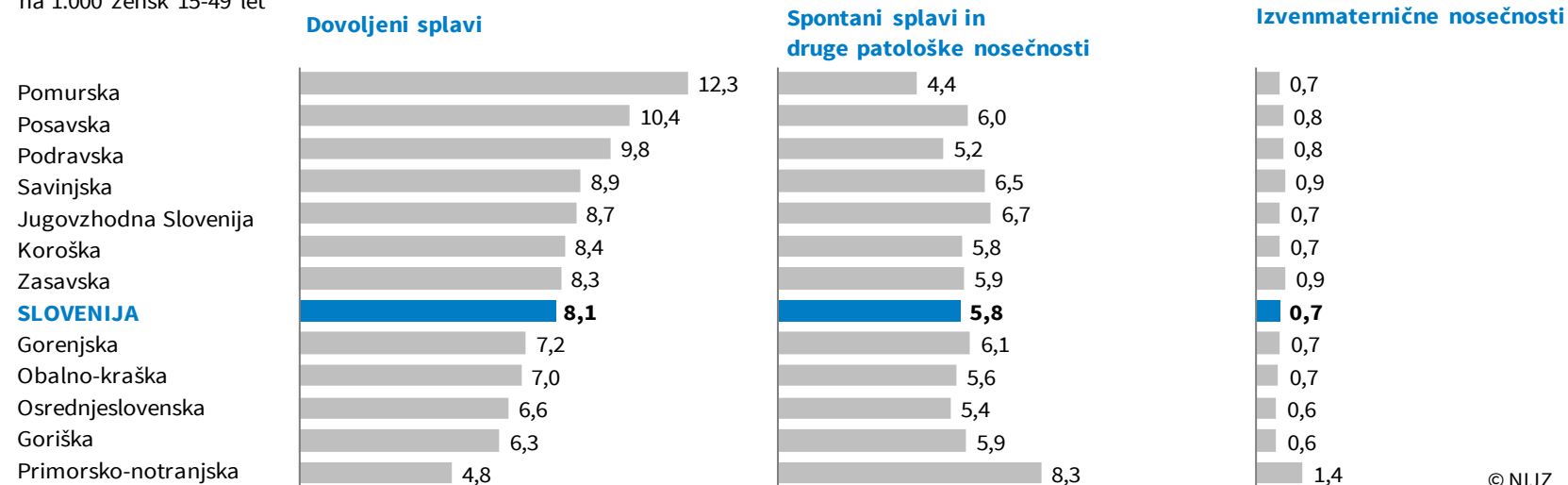
2.3 Tabela 6: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2018

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število													
Dovoljeni splavi	283	650	117	460	93	154	253	806	302	50	143	163	3.474
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	101	345	81	337	66	88	195	664	256	86	134	131	2.484
Izvenmaternične nosečnosti	16	54	10	45	10	12	21	75	31	15	14	16	319
Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih	312,7	239,2	177,5	192,1	188,3	226,1	160,6	150,3	151,2	107,1	138,7	169,4	180,5

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 3: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2018

na 1.000 žensk 15-49 let

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

© NI IZ

2.3 Tabela 7: **Dovoljeni splavi** po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2018

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
<=19 let	21	42	7	31	4	8	23	34	19	1	7	16	213
20-24	42	100	12	68	12	21	38	123	35	2	26	25	504
25-29	70	134	26	91	21	29	61	148	58	12	27	29	706
30-34	67	161	38	120	24	31	52	219	83	13	28	43	879
35-39	63	155	26	107	21	42	53	185	76	14	30	32	804
40-44	19	50	8	34	8	23	26	94	29	7	25	16	339
45+	1	8	0	9	3	0	0	3	2	1	0	2	29
SKUPAJ	283	650	117	460	93	154	253	806	302	50	143	163	3.474

Viri:

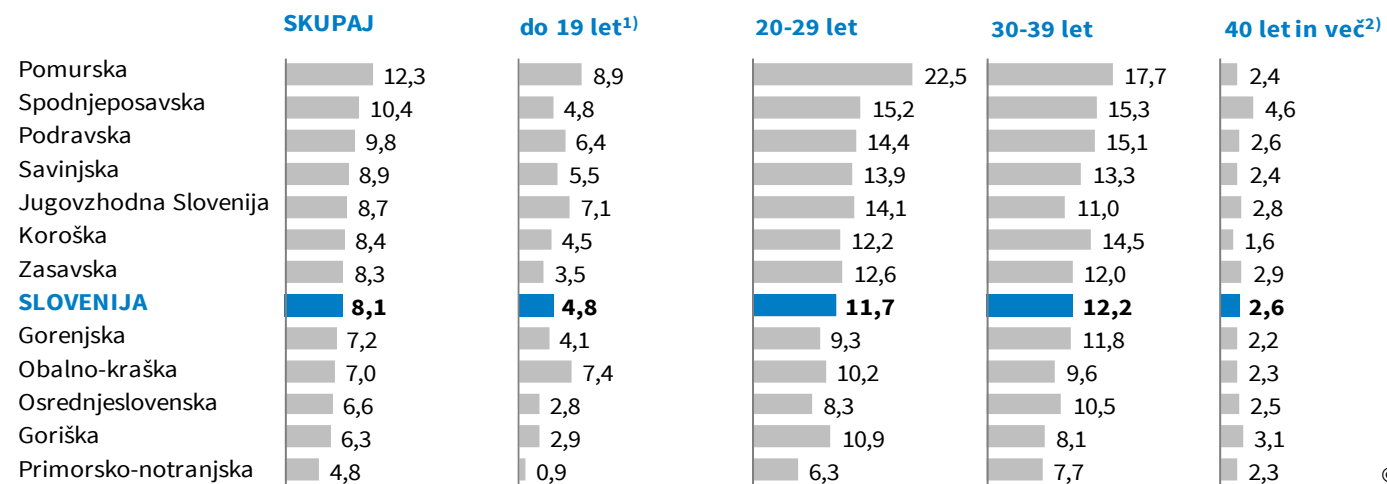
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti

Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 4: **Dovoljeni splavi** po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2018

na 1.000 žensk starostne skupine

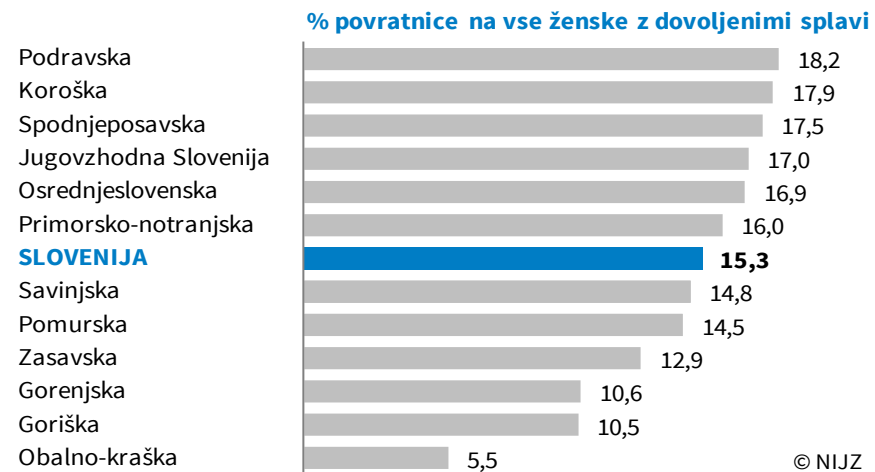
© NIJZ

¹⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 40–49 let.

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 5: Povratnice z dovoljenim splavom po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2018

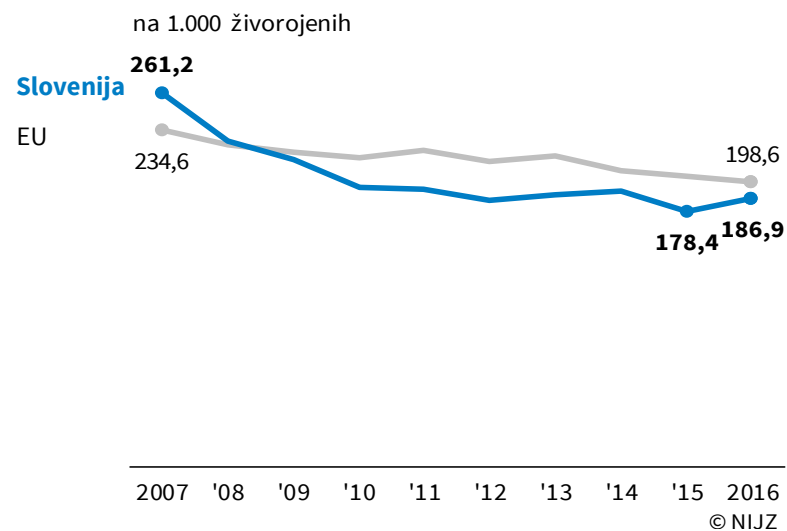

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.3 Slika 6: **Število dovoljenih splavov**, Slovenija in EU, 2007–2016

Viri: WHO, https://dw.euro.who.int/api/v3/export?code=HFA_586, 29. 1. 2020

V zadnjih letih je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok v Sloveniji ugodnejše od povprečja v državah članicah EU.

DEFINICIJE

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Fetalne smrti	<p>Definicija fetalne smrti vključuje vse smrti zarodkov in plodov, ki so ob navedenih dogodkih lažji od 500 gramov in mlajši od 22 gestacijskih tednov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. patološke nosečnosti, 2. zunajmaternične nosečnosti, 3. spontane prekinitve nosečnosti, 4. umetno izzvane prekinitve nosečnosti, in sicer: <ul style="list-style-type: none"> • dovoljeni splavi do 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske), • vse umetno izzvane prekinitve nosečnosti po 10. tednu nosečnosti z dovoljenjem komisij za umetne prekinitve nosečnosti in sterilizacije, • primeri feticidov iz medicinskih razlogov (prenatalno ugotovljene z življenjem nezdružljive nepravilnosti ploda ali ogroženo zdravje in življenje nosečnice), ki so dodatno ustrezno kodirani s kodo MKB-10-AM. 		Fetal deaths
Dovoljeni splavi	<p>Dovoljeni splavi so vse umetne prekinitve nosečnosti do 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske) oziroma kasneje z dovoljenjem komisije za umetno prekinitve nosečnosti, pa tudi vse umetne prekinitve nosečnosti plodov (lažjih od 500 gramov) zaradi prenatalno ugotovljenih težjih nepravilnosti ploda ali zaradi ogroženosti zdravja in življenja nosečnice.</p>		Legal abortions
Dovoljena splavnost	<p>Dovoljena splavnost na 1.000 žensk rodne dobe je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom žensk v rodni dobi (15–49 let) sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.</p>		Legal abortion rate

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti	Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti je razmerje med številom dovoljenih splavov žensk v določeni starostni skupini in številom žensk iste starostne skupine sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Age-specific legal abortion rate
Dovoljeni splavi na 1.000 živorojenih otrok	Dovoljeni splavi na 1.000 živorojenih otrok je razmerje med številom dovoljenih splavov v koledarskem letu in številom živorojenih otrok v istem letu, pomnoženo s 1.000.		Legal abortions per 1.000 live births
Spontana splavnost	Spontana splavnost je razmerje med številom spontanih splavov in številom žensk, starih 15 do 49 let, sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Spontaneous abortion rate
Zunajmaternična splavnost	Zunajmaternična splavnost je razmerje med številom zunajmaterničnih nosečnosti in številom žensk, starih 15 do 49 let, sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Extra-uterine pregnancy rate
Povratnice	Ženske, pri katerih se je zadnja (predhodna) nosečnost končala z dovoljenim splavom.		Women with consecutive abortion

SEZNAM SLIK IN TABEL

SEZNAM SLIK

2.3 Slika 1: Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto , Slovenija, 2009–2018	2-2
2.3 Slika 2: Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti¹⁾ , Slovenija, 1981–2018	2-5
2.3 Slika 3: Fetalne smrti glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2018	2-7
2.3 Slika 4: Dovoljeni splavi po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2018	2-9
2.3 Slika 5: Povratnice z dovoljenim splavom po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2018	2-10
2.3 Slika 6: Število dovoljenih splavov , Slovenija in EU, 2007–2016	2-11

SEZNAM TABEL

2.3 Tabela 1: Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto , Slovenija, 2009–2018	2-3
2.3 Tabela 2: Fetalne smrti glede na vrsto in po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2018	2-4
2.3 Tabela 3: Dovoljeni splavi po tednu nosečnosti, Slovenija, 2018	2-6
2.3 Tabela 4: Fetalne smrti glede na vrsto in po številu porodov v anamnezi, Slovenija, 2018	2-6
2.3 Tabela 5: Povratnice z dovoljenim splavom po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2018	2-6
2.3 Tabela 6: Fetalne smrti glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2018	2-7
2.3 Tabela 7: Dovoljeni splavi po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2018	2-8